

245 SIRA NO'LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Tebliğ grubu	VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	22484
Tarih	25.12.1995
Sıra no	245

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298'inci maddesinin 10 numaralı bendinde "Bir hesap dönemi sonu itibariyle yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı, yeniden değerlendirme yapılacak yılın Ekim ayında (Ekim ayı dahil) bir önceki yılın aynı dönemine göre Devlet İstatistik Enstitüsünün Toptan Eşya Fiyatları Genel İndeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranıdır.

Bu oran Maliye Bakanlığınca her yıl Aralık ayı içinde Resmi Gazete ile ilan edilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, yeniden değerlendirme oranı 1995 yılı için % 99,5 (Yüzde doksandokuz virgöl beş) olarak tespit edilmiştir. (*)

Öte yandan Bakanlığımıza yansıyan olaylardan; faaliyetlerindeki özellik nedeniyle kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerin, özel hesap dönemine geçişleri veya özel hesap döneminden takvim yılı esasına dönmeleri sırasında ortaya çıkan kıst hesap dönemi için amortisman ayrılıp ayrılmayacağı ve yeniden değerlendirme yapılıp yapılmayacağı hususlarında tereddüte düştükleri anlaşılmıştır.

Yukarıda, yer alan maddenin birinci fıkrasında, "Bilanço esasına göre defter tutan Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri (İmtiyazlı şirketler hariç; kolektif, adi komandit veya adi şirketler dahil) bilançolarına dahil amortisman tabi iktisadi kıymetleri ve bu kıymetler üzerinden ayrılmış olup bilançolarının pasifinde gösterilen amortismanları her hesap dönemi sonu itibariyle aşağıdaki şartlarla yeniden değerleyebilirler..." denilmektedir.

Söz konusu maddenin 2 numaralı bendinde, "Bilançonun aktifine dahil iktisadi kıymetler ve bu kıymetler için geçmiş yıllarda ayrılmış olan amortismanlar, yeniden değerlendirme yapılacağı yıla ait oran ile çarpılmak suretiyle yeniden değerlendirilir hükmü bulunmaktadır.

Bu itibarla, takvim yılı içinde kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerin, özel hesap dönemine geçişleri ya da özel hesap döneminden takvim yılı esasına dönmeleri sırasında ortaya çıkan kıst hesap dönemlerinde, kıst amortisman ayrılabilir ve ayrıca kıst hesap dönemine ait aylara ilişkin olarak Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca açıklanan Toptan Eşya Fiyatları Genel İndeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranı esas alınmak suretiyle yeniden değerlendirme yapılabilir.

Bu duruma göre, söz konusu amortisman tabi iktisadi kıymetlerin itfa süresinin son yılında ise bu yıl için Bakanlığımızca açıklanan yeniden değerlendirme oranının, bir tam yıldan (hesap dönemi) kıst hesap dönemi süresi düştükten sonra kalan süreye isabet eden kısmının esas alınması suretiyle yeniden değerlendirme yapılması icap etmektedir.

Örneğin, mevcut hesap dönemi takvim yılı olan ve kendisine 1.5.1995 tarihinden geçerli olmak üzere, 1 Mayıs-30 Nisan tarihleri özel hesap dönemi olarak tayin edilen bir mükellefin, amortisman ve yeniden değerlendirme uygulaması aşağıdaki şekilde olacaktır.

a) 1.1.1995-30.4.1995 tarihleri. arasındaki kıst hesap dönemi için, 4 aylık kıst amortisman ayrılacak, ayrıca bu tarihler arasındaki dönemde Toptan Eşya Fiyatları Genel İndeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranı olan yüzde 27.9 oranı esas alınarak yeniden değerlendirme yapılabilir.

b) Bu suretle yeniden değerlemeye ve kıst amortisman tabi tutulan iktisadi kıymetin itfa süresinin son yılında ise bu hesap dönemi için Bakanlığınca açıklanan yeniden değerlendirme oranının (12-4=) 8 aylık süreye isabet eden kısmı esas alınmak suretiyle yeniden değerlendirme yapılacaktır.

Tebliğ olunur.

